

Undersökning om behov av strategisk miljöbedömning avseende detaljplan för Hövdingen 1 m.fl., Stenkvistavägen, Skogsängen, Eskilstuna kommun

Er beteckning SBN/2020:64, handlingar inkomna till Lst 2020-12-10

Kommunen har begärt yttrande över underlag om behov av strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken. Syftet med planen är att möjliggöra nya bostäder längs Vasa- och Stenkvistavägen samt utöka befintlig förskola. Vid planläggningen prövas även omgestaltning av vägarna.

Bedömning av miljöpåverkan

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Länsstyrelsens synpunkter och råd

Förutom de i undersökningen redan identifierade aspekterna vill Länsstyrelsen framföra följande inför det fortsatta planarbetet:

Hälsa och säkerhet

Föroreningar i halter överstigande riktvärden för känslig markanvändning har påträffats inom delar av planområdet. Det är positivt att en miljöteknisk markundersökning redan har gjorts då det är angeläget att i ett så tidigt skede som möjlig i planprocessen klargöra hur föroreningssituationen ser ut. För att Länsstyrelsen ska kunna bedöma platsens lämplighet för föreslagen markanvändning ska genomförda mark- och miljötekniska undersökningar inklusive riskbedömning med förslag till åtgärder bifogas vid kommande samråd.

Enligt Länsstyrelsens bedömning måste markföroreningarna saneras innan detaljplanen kan antas. De åtgärder som detaljplanen föreslår kan inte anses innebära en sådan väsentlig ändring av markens användning att det är möjligt att införa bestämmelse om villkor för lov eller startbesked, i enlighet med 4 kap. 14 § PBL.

Miljö kvalitetsnormer - Vatten

Det är positivt att miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten kommer att ses över och att risken för översvämning vid skyfall samt utformningen av dagvattenhanteringen ska utredas i en dagvattenutredning. Eftersom området kommer att bebyggas i etapper är det viktigt att dagvattenhanteringen utreds för hela planområdet och inte enbart utifrån varje mindre delområde. Dagvattenhanteringen får inte medföra att ev. föroreningar, sprids till omgivande mark, yt- och grundvatten så att MKN vatten påverkas negativt.

Kulturmiljö

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Befintlig bostadsbebyggelse är mycket välbevarad. Länsstyrelsen har i yttrande över planprogram för Skogsängen, daterat 2017-05-04, lämnat rekommendationer för hur området kan bevaras, användas och utvecklas med hänsyn till de kulturhistoriska värdena.

Det är bra att eventuell påverkan på den lokala kulturmiljön ska studeras närmare under planprocessen. Eftersom det avses byggas ett högre punkthus alternativt en högre byggnad med symbolvärde delar Länsstyrelsen bedömningen att påverkan på stadsbilden och riksintresset behöver utredas. Alternativ vad gäller placering och utformning kan behöva studeras. Hänsyn ska tas till riksintresset även vid åtgärder utanför dess avgränsning.

Det är positivt att placering och utformning av ny bebyggelse avser att ta hänsyn till platsens förutsättningar, grönområden, riksintressen samt kultur- och naturvärden som utpekats vara betydelsefulla ur allmän synpunkt. Länsstyrelsens synpunkter i yttrande över planprogram bör beaktas i det fortsatta arbetet. Detsamma gäller slutsatser i den antikvariska kulturmiljöanalysen (WSP 2017-09-12). Enligt kulturmiljöanalysen ska bebyggelse och strukturer i Skogsängen betraktas som särskilt värdefulla i lagens mening. Viktiga kvaliteter och värden i Skogsängen är trafiksepareringen, den övergripande bebyggelse- och grönstrukturen samt arkitekturen. Länsstyrelsen delar denna syn. Befintlig kulturhistoriskt värdefull bebyggelse bör skyddas genom planbestämmelser.

Även ur kulturmiljösynpunkt är det bra att planförslaget inte avser exploatera i Skogsängsparken och att grönstrukturen bevaras och stärks. Det är positivt att kopplingen mellan torget och Skogsängsparken avses stärkas och kompletteras liksom torget som platsbildning, vilket bedöms generera positiva effekter för stadsbilden.

Fornlämningar

Inför planläggning av det aktuella området genomfördes år 2017 en arkeologisk utredning som konstaterade att det inom planområdet finns två lagskyddade fornlämningar. Fornlämningarna utgörs av en boplatz (L1982:8269) och en härd/eldstad (L1982:8267). Ingen av lämningarna är avgränsade till sin omfattning, vilket betyder att det sannolikt finns ytterligare delar av fornlämningarna i marken intill dessa, oklart hur omfattande.

Länsstyrelsen bedömer att föreslagen exploatering inom område 1, 2 och 3 inte kommer att beröra de lagskyddade fornlämningarna, se karta nedan. Inom område 4, Skogsängsparken, planeras ytor för lek, aktiviteter och umgänge. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att alla typer av markingrepp i eller övertäckning av fornlämningarna och området kring dessa måste tillståndsprövas enligt KML. Detta måste framgå av planbeskrivningen. Fornlämningarna ska även redovisas på grundkartan.

I den kommande planprocessen måste det säkerställas att fornlämningarna skyddas. Att planlägga Skogängsparken som NATUR eller PARK innebär att marken får användas för bl.a. nedläggning av rör och ledningar och promenadstigar samt att lekplatser och andra fritidsanordningar får sättas upp. Det finns därför en risk att fornlämningarna kan komma att skadas vid markingrepp. Om detaljplanen inte utformas på ett sätt som skyddar fornlämningarna L1982:8269 och L1982:8267 kan det bli aktuellt att begära att dessa först undersöks och tas bort innan tillstånd till detaljplanen kan ges enligt KML.

Nya planerade radhus längs med Vasavägen (1), flerbostadshus längs med Stenkvistavägen (2), bostäder och utbyggd förskola vid Kalkbacksvägen (3) samt de lagskyddade fornlämningarna och fornlämningsområdet kring dessa där inga markgrepp eller övertäckning är tillåten utan tillstånd enligt KML

I planområdets östra del finns ett hägnadssystem med äldre stenmurar (L1982:8265) vilket inte klassas som lagskyddad fornlämning och därför inte har ett omedelbart skydd. Om möjligt bör dessa ändå bevaras i enlighet med 1 kap 1 § KML ”Såväl enskilda som myndigheter ska visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas.”

Det är bra att kommunen även avser att beakta fornborgen L1985:6349 som ligger cirka 45 meter väster om planområdet. Länsstyrelsen bedömer att uppförandet av radhus inom område 1 inte kommer att skada fornlämningen eller dess tillhörande fornlämningsområde. Enligt 2 kap. 2 § KML *hör till varje fornlämning ett så stort område på marken som behövs för att bevara fornlämningen och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse.*

Övrigt

De som medverkat i ärendet

I handläggningen av ärendet har samråd skett med Patrik Holmer (företrädare för området), Jenni Johansson Roos (vattenförvaltning) samt Ebba Gillbrand och Agneta Scharp (kulturmiljö).

Ulrika Larsson
Planhandläggare

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.